

izida tega glasovanja jako potrjuje. Solze pretakajo in preklinjajo čez kmete. Toda niti solze in kletvice, niti argentinsko in balkansko meso, ne bo odpravilo draginje. Živina je sedaj poceni, a je v kljub temu meso drago, temu so krivi prekupeci in mesarji. Toda o prekupecih nočejo socialni demokratje nič slišati in še do danes niso pripustili, da bi tozadevni predlogi dr. Verstovška prišli iz odseka v zbornico. Samo predlog dr. Verstovška, da se prepreči draginja mesa od strani mesarjev na ta način, da sme vsak živinorejec svojo živino zaklati in meso prodajati, so s kislimi obrazi sprejeli.

Slovenski poslanci so glasovali tudi za predlog, ki meri na nižje cene sladkorja, da se namreč sme uvažati saharin. Zdi se nam važno, to pribiti, kajti socialni demokratje radi lažejo pri vsakih volitvah okoli naših volilcev, da so slovenski kmečki poslanci za podražanje sladkorja. To ni bilo seveda nikdar res in zadnje glasovanje je pokazalo, da naši poslanci razumejo boljše koristi svojih volilcev kakor katera bodi druga stranka.

Draginjska razprava pa je tudi pokazala, da so socialni demokratje svoje ljudstvo le slepili. Pravili so mu, da so proti draginji, a ko bi morali glasovati proti kapitalističnim prekucuhom, so stvar tako dolgo zavlačevali, da ni prišlo do tega glasovanja. Tudi za glasovanje proti bogatim mesarjem, ki dražijo meso, so se odločili še-le v zadnjem trenutku. Sociji mamijo svoje ljudi z argentinskim mesom. Imeli smo že argentinsko meso, kakor znano, v naši državi, a draginja se takrat ni za krajcar zmanjšala, najboljši dokaz, da so socialno-demokratske trditve na celi črti neresnične.

Slovenski volilci pa smejo biti s svojimi poslanci zadovoljni, kajti razumno in pametno so branili njih koristi ter stali v celem draginjskem boju v ospredju. Niso gledali, kako drugi delajo, ampak sami so korakali naprej.

V četrtek se je vršilo prvo čitanje za socialno zavarovanje ter za prepoved ženskega dela v rudnikih. Pri zadnjem predmetu je govoril za rudarsko delavstvo dr. Benkovič.

V torek, dne 28. novembra se je začelo drugo čitanje glede spremembe državnozbornskega poslovnika. Med tem zborujejo tudi različni odseki, med njimi tudi proračunski, kjer je obsežna razprava zaradi časnega proračuna, ki ga hoče imeti vlada do 1. julija prihodnjega leta.

Politični ogled.

— **Naša država** z ostrim očesom zasleduje gibanje italijanskega brodograja v Sredozemskem morju. Naša morska trgovina bi namreč veliko trpela, ako bi italijansko brodograje začelo napadati turška pristanišča na evropskih tleh. Sploh naši vodilni krogi več ne zaupajo mnogo Italijanom. Na celi meji proti Italijanskemu se delajo pridno trdnjave in se nastavljajo vojaki. Avstrija je baje vsak hip pripravljena, udariti v Italijo, ako bi bilo treba.

— **Ogrska.** V državnem zboru je sedaj razprava o novem brambnem zakonu, po katerem bi morali tudi Ogrji dati državi več vojaštva. Vendar v ogrski zbornici ni skoraj nobenega navdušenja za to postavbo, manjšinske stranke se protivijo povečanju vojaštva. Te stranke bi pa radi imele novo volilno postavbo, ki bi dala ljudstvu več pravice. A proti tej se pa protivijo večina. Vidi se pa iz zadnjih razprav v ogrskem državnem zboru, da boste najbrž padli obe postavi v vodo. Ogrji ne marajo dati ne več vojaštva, pa tudi nove volilne postavbe ne marajo, ker se bojijo, da bi prišli po njej v državni zbor v precejšnjem številu tudi ogrski Slovani.

— **Hrvatsko.** Volilni boj za sabor se je že razvnel. Ban Tomašić zapira dan za dnevom voditelje hrvatskih domoljubnih strank, odstavlja župane in druge višje, madžarom nasprotno dostojanstvenike. Hrvatje so razcepljeni v več političnih strank. Najpametnejši program ima med vsemi se takozvana „Stranka prava“; ona je tudi več ali manj po svojih načelih sorodna naši Slovenski Ljudski Stranki. Kakor je videti, bodo pridobili pravaši več mandatov pri teh volitvah. Čeravno bo rabil nasilje, vendar Tomašić ne bo dobil svoje večine v saboru.

— **Spor** med Angleži in Nemčijo. Te dni se je izvedelo, da je bila v letošnjem poletju resna nevar-

nost, da izbruhne velika vojska med Anglijo in Nemčijo. Angleški poslanec, kapitan Faber, je pred kratkim razkril, da je bila ob priliki napetih razmer med Francijo in Nemčijo Anglija pripravljena, da udari na morju in na suhem na Nemce. 150.000 vojakov in mnogo brodovja je bilo baje pripravljeno na boj. Anglijo veže namreč tajna pogodba, da mora v slučaju vojske pomagati Franciji. Za Avstrijo bi bila ta zadeva zelo kočljiva, ker bi bila vezana po pogodbi pomagati Nemčiji. Vojskino nevarnost ni bila mala. Napetost med Nemčijo in Anglijo radi teh odkritij še sedaj ni popolnoma poravnana.

— **Rusko-perzijski spor.** Kakor znano, je prišlo do resnega spora med Rusijo in Perzijo. Rusija je poslala Perziji takozvani ultimatum, ali zadnji opomin pred vojsko. Perzija je sicer ugodila zahtevam Rusije, vendar so še vse zveze med obema državama pretrgane. Rusi in Angleži bi si radi Perzijo med seboj razdelili. Samostojnost Perzije je itak že mala. Prihodnje tedne se bo odločila usoda te dežele.

— **Kitajsko.** Po zadnjih poročilih baje prodirajo ustaši vedno zmogovito naprej. Nekateri listi vedo celo poročati, da so se polastili ustaši bojnega brodograja in da bodo skoraj že vsa večja mesta in trdnjave v rokah vstašev. Kitajske vladne čete imajo slabe poveljnike. Pred nekaj dnevi je 1500 vstašev skoro popolnoma pobilo vladno četo, ki je štela 5000 mož.

Razne novice.

Iz poštne službe. Poštnima asistentoma Karolu Dobrščku v Mariboru in Franu Jeceku v Zidanem mostu se je dovolilo, da menjata s svojima službenima mestoma. — Absolvirana gimnazijca gg. Randal Rungaldier v Mariboru in Leo Bakšič v Smarju pri Jelšah sta imenovana poštini praktikantom pri glav. poštne uradu v Mariboru. Poštini asist. M. Scholler je prestavljen iz Ptujja v Maribor, istotako poštini praktikant Ludovik Assenbauer iz Gradca v Ptuj.

Razpisani mesti. Razpisano je mesto učitelja na trirazrednici v Vuzenici. Prošnje do dne 25. dec. — Nadalje mesto učiteljice na štirirazrednici na Muti. Prošnje do dne 31. dec.

Iz davčne službe. Finančna deželna direkcija je imenovala davčne asistente Josipa Žideriča, Ubalda Meixnerja, Ernesta Schmidta, Petra Fernerja, I. Fuchsa, Avgustina Feistritzerja, Franca Grilla, Ad. Rajšpa, Franca Bobiča, Rudolfa Schneebacherja, M. Vaceka, Hugona Schreithoferja in Josipa Čepina, — davčnim oficijalom.

Orel. Štajerska podzveza Orlov priredi od dne 27. do 31. decembra t. l. v Celju mladeniški telovadni tečaj. Tečaj je obvezen za vse štajerske odseke. Vabljeni pa so tudi vsa tista izobraževalna društva, ki si nameravajo letošnjo jesensko-zimsko dobo ustanoviti Orla. Spored objavimo v kratkem.

* **O deželni bolnišnici.** ki bo stala štajerske davkoplačevalce okoli 30 milijonov, pišejo tudi dunajski listi, ter pripovedujejo, da nikjer nobena stranka tako slabo ne gospodari, kakor naša nemško-nacionalna. „Štajerci“ seveda molči o tej stvari kakor grob, ker je plačan od te stranke, ki je spravila našo deželo na rob propada. Bila bi res sreča, ako bi se nam posrečilo, priti proč od Gradca, kajti potem bi nam ne bilo treba plačevati za nemške neumnosti.

* **V Gradcu** se je zadnje nedeljo, dne 26. t. m., slavila 100letnica muzeja „Joaneum“, ki ga je ustanovil nadvojvoda Ivan. K slavnosti je prišel nadvojvoda Friderik in naučni minister Husarek. Slavnost je bila popolnoma nemška, čeprav je dežela nemško-slovenska. Nemci sami nam s tem kažejo, da nimamo v Gradcu ničesar iskati. Slovenci imamo svoj muzej, namreč muzej Zgodovinskega društva v Mariboru, ki ima svoje bogate zbirke v Narodnem Domu.

* **Duhovniki — goljufi.** Lavantinski duhovnikom očita celjski „Narodni List“, da so v letu 1910 baje „prigoljufali“ za zidanje in popraviljanje cerkva 448.407 K. To se pravi, da so naši duhovniki — goljufi, in to očitano morajo slišati iz glasila slovenskih liberalnih advokatov. Nam pač ni treba braniti častite lavantinske duhovščine pred takimi podlimi napadi, ker ljudstvo predobro pozna njeno požrtvovalno delovanje, ravno kar se tiče skrbi za lepoto naših cerkv. Najboljši odgovor naše duhovščine na ta lopovski napad pa bo: Delajte, da izginejo iz sleherne hiše liberalni listi! Proč z njimi!

* **Volitve** v trgovsko in obrtno zbornico v Gradcu se vrše dne 5. decembra 1911. Volilci so te dni že dobili glasovnice in legitimacije.

* **Vojaške vesti** od avstrijsko-laške meje. Iz Italije poročajo, da se italijansko vojaštvo vedno bolj zbira ob naši meji. Tako je n. pr. v Palmi novi sedaj toliko vojaštva, da nimajo zanj niti več stanovanj. Tudi na naši strani se spomladi pomnože vojaške posadke. Pred kratkim se je osnoval v Gorici nov vojaški kolesarski oddelek (Radfahrer Compagnie). V celi državi sta doslej samo dva taka oddelka. Sedaj so ta oddelki premestili iz Gorice v Furlanijo prav ob laško mejo, v Nogared in Cervinjan.

* **Nemški jezik** pri naših sodiščih, ne samo na Štajerskem, ampak tudi na Kranjskem, strahovito napreduje, ker slovenski sodniki in slovenski odvetniki ne storijo svoje dolžnosti. V Mariboru samem n. pr. pristopijo nekateri slovenski odvetniki, da se z njimi sestavljajo pri zasliševanju nemški zapisniki. Če se kateri tovariš trudi za veljavo slovensčine, se mu drugi za hrbtom smejejo. In v kljub temu igrajo ob gotovem času pri odvetniških shodih vlogov valčkov

obmejnih prvoboriteljev. Slovenski sodniki pa si tudi dajo vse dopasti, n. pr. znani Elsnerjev ukaz v Ljubljani, da morajo med seboj govoriti nemški. Če so naši pravoslovci taki, potem ni čuda, da se jih noben nemškutar in Nemec več ne boji. Justični minister dr. Hochenburger je vsled tega imel v državnem zboru dne 23. t. m. tudi žalostno korajžo, da je branil Elsnerjev ukaz in zagovarjal nemški jezik. Odvetniki in sodniki, branite nam slovenski jezik v sodnijskih uradih in ne zahtevajte vedno le, da nam poširajo kmetije in delavci kostanj iz žerjavice. Vsakemu Slovincu je nerazumljivo, kako so mogli slovenski sodniki mirno vtakniti v žep Elsnerjev protipostaven ukaz. Noben češki, nemški sodnik ne bi tega prenašal, le naši uradniki so tako nerazumljivo ponižni.

* **Vrata** pokažite liberalcem, ako vas pridejo prihodnje dni v vaše hiše nadlegovat. „Narodni List“ namreč piše, da bodo hodili liberalci od 3. do 10. decembra zanj beračiti, ker je tudi on prišel na kant, kakor vsa liberalna stranka in vsa njena podjetja. Liberalci želijo v tem tednu pridobiti za svoje celjsko trobilo tisoč novih naročnikov. Somišljeniki, prekrižajte liberalcem račune in skrbite, da tudi teli tisoč novih naročnikov dobijo — naši časopisi.

* **Mnogo skrbi** dela liberalcem, ali bodo naši deželni poslanci v Gradcu obstruirali ali pa samo delali opozicijo. V svojih listih napolnjujejo cele predale s premišljevanjem v tej zadevi. Dobro vedo, da so liberalci začeli premišljevat o postopanju naše stranke, kajti to jim bo le v korist: marsikaj se bodo naučili, česar dosedaj niso znali. Saj jim je ravno ta nevednost med ljudstvom pridobila mnenje, da so najbolj neumna stranka daleč na okrog.

* **Liberalna pamet.** Samo enega državnega poslanca imajo sedaj liberalci, in še ta jim dela težave. Mož menda ni posebno brihten, kajti pri glasovanju o uvozu argentinskega mesa in balkanske živine je pozabil na stališče svoje stranke in glasoval s kmečkimi poslanci. Cela liberalna stranka je sedaj osupnjena, in v potu svojega obraza se trudijo liberalni listi dokazati, da je njihov poslanec dr. Ravnihar iz Ljubljane glasoval pravilno. Seveda, to priznavamo tudi mi, pravilno in pametno, toda stališče liberalne stranke to ni bilo. Hoteli smo s tem samo povedati, da je v liberalni stranki vse zmešano!

Zoper katoliško cerkev.

Kakor poroča francoski list „France d' hier et France de Demain“ z dne 11. novembra 1911, je govoril judovski rabinec na shodu zijonistov — zijonisti se imenujejo oni Judje, ki hočejo ustanoviti v sveti deželi zopet državo — v Levovu med drugimi tudi tole:

„Devetnajst stoletij se že bojujejo Judje, da bi se polastili svetovnega gospodarstva, katero je sam Bog obljubil očaku Abrahamu. Toda križ je zmagal in je vrgel Jude ob tla. Pa nikar ne obupajmo! Izrael je z vsakim dnem močnejši. Zlato, pred katerim se človeštvo klanja, je skoraj izključno v rokah Judov. In zlato je upanje Izraela. Borze v Parizu, v Londonu, na Dunaju, v Berlinu, v Hamburgu in Amsterdamu so naše. Skoraj vse sedanje države so nam dolžne.“

Pa še eno je potrebno, da postanejo namreč Judje gospodarji zemljišč, zlasti večjih posestev. In krščanski delavci bodo na teh posestvih zaslužili Judom velikanske dohodke... Sovražnik judovstva v obče je katoliška cerkev. Zato moramo na to prokleto drevo cerkve cepiti duha nevere in nenravnosti. Tudi neednost moramo sejati med različna krščanska veroizpovedanja. V prvi vrsti, in sicer brezobzirno ter na vseh koncih in krajih, pa se moramo bojevati zoper katoliške duhovnike. Duhovnike moramo sramotiti in jih zaničevati. Škandale njihovega zasebnega življenja moramo spraviti v javnost, da jih bo svet zaničeval in preziral.

Tudi šole se moramo polastiti. Krščanska vera mora izginiti. Cerkev bo izgubila takrat svoj upliv, če bo uboga in bo postala njeno bogastvo last Izraela. Vse morajo dobiti Judje v svoje roke, posebno še javne urade. Odvetniki, sodniki, zdravniki, morajo biti Judje. Judovski zdravnik ima najlepšo priliko, stopiti v ožje razmere do krščanske družine. Judje morajo delati na ta način, da se zakon loči in da se povsod vpelje civilni zakon. Francoska je že v naših rokah, zdaj pride na vrsto Avstrija.“

Tako piše zgoraj omenjeni list. Hvala Bogu, da na Slovenskem ni dosti Judov. Ker pa ni Judov, opravljajo njihovo službo prav zvesto liberalci, štajercijanci in slogaši. Njihovi listi, šnopsarski „Štajerci“, hinavska „Sloga“, in bolni „Narodni List“ hvalijo vse to, kar je priporočal oni rabinec v Levovu. Zato pa proč s temi listi iz vsake slovenske krščanske hiše!

Mariborski okraj.

Maribor. Slovensko društvo za Spodnji Štajer v Mariboru je sklicalo v soboto zvečer javen društven shod v dvorani Katoliškega delavskega društva. Udeležilo se ga je lepo število Slovencev iz Maribora in Studencev. Shod je otvoril dr. Leskovar. Državni in deželni poslanec g. dr. Korošec je v daljšem govoru poročal o državnem zboru in njega delovanju, o političnem položaju, o razmerah v štajerskem deželni zboru in o drugih važnih zadevah. Gospod poslanec nam je razjasnil, kako sedaj stopajo zastopniki velikih narodov skupaj v vladno večino. Slovenski poslanci se ne bojijo ničesar; oni drže trdno skupaj z

premorejo njega stare kosti, hiti proti škodnju klicat sinova: „France, Tone—, hitro—, pa hitro...!“ Za nekaj trenutkov prikaže se eden, kmalu za njim drugi. „Kaj je oče?“ vpraša naglo France, čudeč se, kaj se očetu tako mudi. „Hitro z menoj! Tam pri bezgovcu nekdo leži, in zdi se mi, da je — mrtev!“ — Naglo se podajo tje; Tone se skloni čez truplo, da bi se prepričal, kdo da je. „Dozdeva se mi, da je...“ „No, kdo je?“ silijo vanj oče. „Krvav je po licu in ne morem prav... zdi se mi, da je Dolinarjev Ivan...“ Med tem priteče že tudi le za silo oblečena Jerica, ki je slišala govorjenje zunaj hiše v tem nenavadnem času; strašna slutnja jo spreleti, ko opazi, da se gnetejo moški okoli ležečega človeka. „Za božjo voljo, kaj pa je? Jezus, Marija, Ivan!“ je zakričala, vrgla se na truplo mrtvega Ivana in potok solza se ji vdere po licu, ki kapljajo na mrtvo obličje Ivanovo. „Vode, vode, hladite ga, močite ga, morebiti še...“ ječi v smrtnem strahu Jerica... „Prepozno! Kar je, to je“, vzdihne oče bolešno. „Ti France pojdi takoj naznaniti orožnikom, ti Tone pa idi po gospoda župnika.“ (Dalje prih.)